

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: Oláh János
E-mail: foszerkesztzo@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: Rosonczy Ildikó
E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers, könyvkiadás: Szentmártoni János
E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Próza: Bíró Gergely
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: Ekler Andrea
E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszemle: Falusi Márton
E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: Erős Kinga
E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: Molnár Csenge-Hajna
Borító: Zách Eszter

Ügyintézők: Cech Vilmosné, Nagyné Paládi Judit
Terjesztés: Zsiga Kristóf
E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

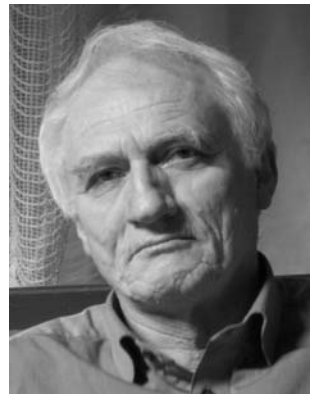
www.magyarnaplo.hu

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekkben elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

Meg nem rendelt kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-
tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szerkesztőségben.

A címlapon: Kazinczy Ferenc
(Stunder János Jakab festménye, 1797)
és a Nézőpont vendége: Kovács István

Összetörten is megőrizhessük

Nincs szükség értelmiségre – hallottam nemrég egy országszerte ismert médiafilozófus fejtegetését a rádióban – mert az értelmiség tizenkilencedik századi narodnyik (magyarul népi) képződmény, a haladás gátja, helyét képzett szakembereknek kell elfoglalniuk, olyanoknak, akik bármely irányban jól konvertálható szaktudással rendelkeznek. Azaz, teszem hozzá én a fenti okfejtés lényegét keresve, képesek és hajlandók pénzért bármely hatalmat kiszolgálni.

Jól tudhatták ezt a kádári báb-diktatúrát előkészítő és szervező KGB-ügynökök is. Valószínűleg azért felejtették nyitva, nem pedig készületlenségből, a nyugati határt, hogy a fiatal, a nemzet iránt elkötelezett értelmiség tízezreitől megszabaduljanak. Minden bizonnyal ők is a haladás gátját látták bennük. „Tízezrek menekültek azokban a hetekben Ausztria felé. Bécsbe akkoriban, úgy november vége táján, nemcsak gyalogosan vagy kerékpáron, de vonattal, autóbusszal, sőt taxival is el lehetett jutni. De én nem tartottam a menekülési árral – vallja Sulyok Vince *Szegény ország* című verseskötetének bevezetőjében – mert a szülőházamban akartam maradni.” Nem maradhatott, mert az ellene és a többi 56-os ellen indított hajtóvadászat menekülni kényszerítette.

A fiatal magyar értelmiségiek elhagyták ugyan – legtöbbször kényszerűségekből és csak kevesebben kalandvágyból – az országot, de magyar értelmiségi tudásukat nem felejtették el. Talán mert volt mire emlékezniük. Siklós István például így élte meg ötvenhatot: „a Széna téren s környékén a nagybajszú, atyai jóságú Szabó bácsi csapatában a belövések vakolat-hullásából kitűzelve, támadva és menekülve házról-házra fegyverbe kapaszkodva, mint az örökkévalóságra megmaradásba.” Talán ezért nem engedett soha semmilyen körülmények között sem ő, sem a vele egyvásúak az ötvenhatból.

Az értelmiség, mondhatjuk mindezt végiggondolva, a nemzet idegrendszerére. És ezen az idegrendszeren az ötvenhatot megtorló kontár sebészek már-már halálos sebet ejtettek. A nemzet kómába esett, amelyből azóta sem tudott igazán fölébredni. Talán gyorsította volna a gyógyulást, ha több figyelmet kapnak az itthoniak részéről a menekültek gyűjtött magyar őrtüzek szerte a világban: Siklós István és Czigány Lóránt Szepesi Csombor Köre Londonban, Kolumbán Miklós Footprintje Somerville-ben vagy Sulyok Vince könyvtári őrszobája Oslóban, ha '89 után visszafogadja száműzött fiait az ország. De nem fogadta.

És most már nem is fogadhatja, hiszen ők, akikre hivatkoztam, s akik révén a menekültáradat számomra személyes veszteséggé is vált, nincsenek már közöttünk. Legutóbb, augusztus 9-én Sulyok Vince távozott „tüllépve a léten / az örök lételenbe.”

Ez az értelmiségi csapat, ha személyes hatást már nem is gyakorolhat a hazai kulturális életre, példájával a minden irányban jól konvertálható tudással felvértezett ifjú szakemberek közül néhányban felébresztheti az igényt a szűkebb haza, a szülőföld, s a tágabb haza, a nemzet iránti felelősség vállalására, azaz elindítja őket az értelmiségivé válás útján.

Oláh János

Oláh János: <i>Összetörten is megőrizhessük</i>	1
---	---

LÁTHATÁR

Beke Kata: <i>A tömegvilkosság elkerülhetetlen hibaszázaléka (Túlélőként a Kossuth téri vérengzésről)</i>	3
Both Balázs: <i>Mártír; Radnóti Miklós születésének századik évfordulójára</i>	9
Mezey Katalin: <i>Beszélgetés; Negyven év múlva; Kinek az asztalán?; Népdal</i>	10
Fábián László: <i>Hová tűnt a piros vér a pesti utcáról (Tamási Lajos emlékezete)</i>	12
Horváth (EÖ) Tamás: <i>Másik égbolt</i>	14
Korpa Tamás: <i>van Gogh önarcképét nézi</i>	16
Szentmártoni János: <i>A kérdező</i>	17

„Adjunk tanítást: Fényt! ha jól lehet, jól; / Ha nem lehet jól, úgy amint lehet.” (Kazinczy Ferenc)

Miskolczy Ambrus: <i>Reformot! De hogyan? (Kazinczy Ferenc és Berzeviczy Gergely furcsa vitája)</i>	20
Péntek János: <i>Évfordulók a Magyar nyelv évében</i>	27
Székelyhidi Ágoston: <i>Nemzet, anyanyelv, anyaország</i>	32
Nagy Gábor: <i>A nemzeti önismeret a magyar költészetben (Az 1960-as évektől az ezredfordulóig – I. rész)</i>	35

NÉZŐPONT

Kovács István: <i>Közeletről és irodalomról, a közelmúltról és a még közelebbi jövőről</i>	48
--	----

KÖNYVSZEMLE

Babus Antal: <i>„Aki olvas, saját magát olvassa” (Albert Gábor: Csakazértis!)</i>	51
Urbán Péter: <i>Bevezetés Bartók műhelyébe (Bartók Béla: Írások a népzeneéről)</i>	54
Végh Attila: <i>Útban a gondolkodás felé (Martin Heidegger: Mit hívunk gondolkodásnak?)</i>	55

EURÓPAI FIGYELŐ

Miroslav Kusý: <i>Mi és Európa (A csehszlovák, cseh és szlovák visszatérés anamnézise)</i> (Forgács Ildikó fordítása)	57
Václav Žák: <i>A megalázottság érzéséről és a szándékolatlan következményekről</i> (Forgács Ildikó fordítása)	61
Alena Wágnerová: <i>A termék kifürkészhetetlen útjai</i> (Forgács Ildikó fordítása)	64
Pavel Švanda: <i>Választottam</i> (Forgács Ildikó fordítása)	66
Jiří Dědeček: <i>PH haiku</i> (Bolemant László fordítása)	67
Anna Amadina: <i>*** [Az egész erdő zöldellt...]; *** [Havazott...]; 1.1</i> (Bolemant László fordításai)	67
Milan Džžinský: <i>Novemberi vasárnapom; Újra egy ágyban veled; Harminchárom leszek; Szita; Vadász; Sivatang</i> (Bolemant László fordításai)	68
<i>Szerzőink</i>	70

**Kazinczy-összeállításunkat támogatta
a Balassi Intézet, az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Magyar Nyelv Éve**

A képmelléleteket A Magyar Nyelv Múzeuma (Széphalom) bocsátotta rendelkezésünkre

•
• Visegrad Fund • Európai Figyelőnk megjelenését a Nemzetközi Visegrádi Alap
• • támogatta. www.visegradfund.org